

ITÄ-SUOMEN
SEUDULLINEN
LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖ

Kyselytutkimus Itä-Suomen lasten ja nuorten koulumatkaliikumisesta

Liikenteen ja liikkumisen seuranta Itä-Suomessa

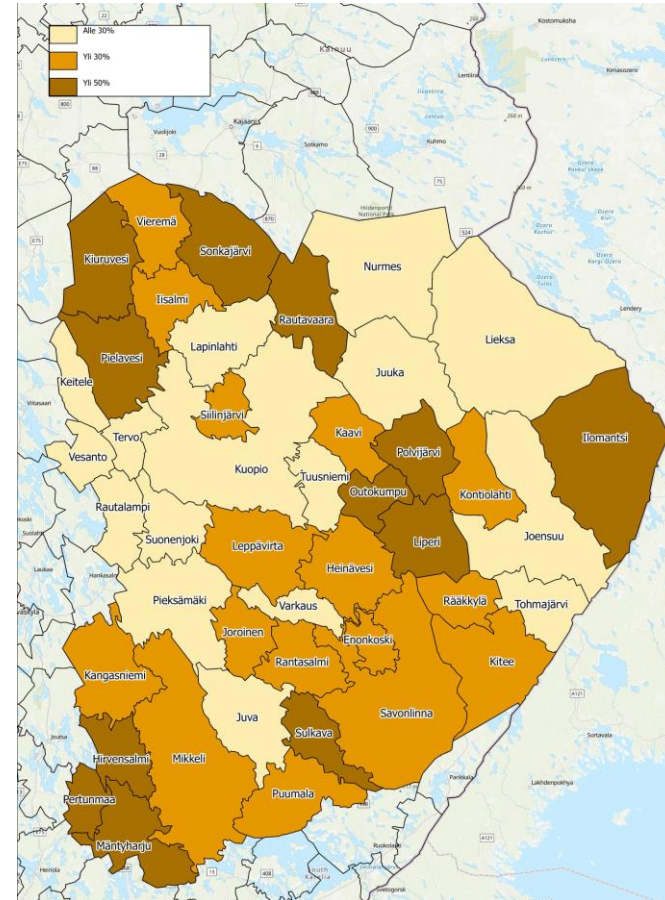
Janne Lappalainen & Salla Airaksinen, Pohjois-Savon ELY-keskus

Itä-Suomen liikennejärjestelmäpäivät 01.11.2023

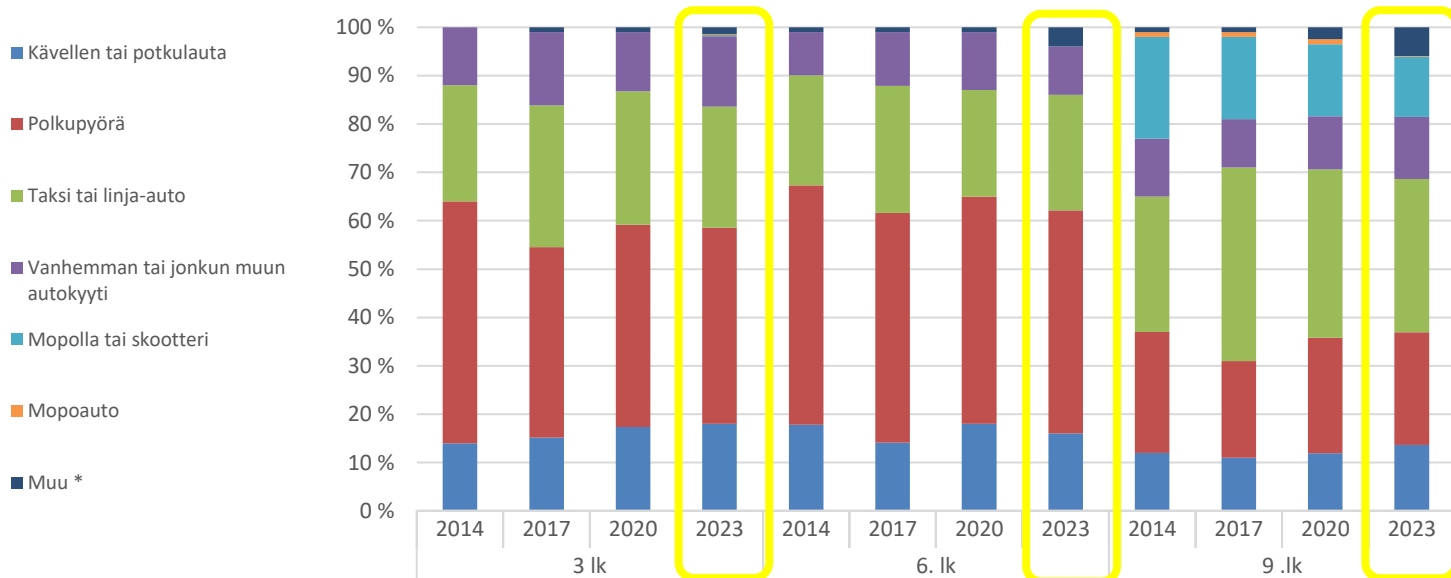
Koulumatkaliikkumisen tietoa on kerätty pitkäjänteisesti

- Kysely on osa liikenteen ja liikkumisen seurantaä Itä-Suomessa
 - Kysely on tehty 3., 6. ja 9.luokkalaisille vuosina 2014, 2017, 2020 ja 2023
- Kyselyn on toteuttanut Pohjois-Savon ELY-keskus yhdessä kuntien kanssa ja kyselyn käytännön toteutus on tehty koordinaattorihankkeen puitteissa
- Vuoden 2023 kysely
 - Vastaukset kerättiin internet-kyselynä 14.8.-29.9.2023 välisenä aikana → toivottiin vastaamista koulutunnin aikana opettajan johdolla
 - Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 5093, vastausprosentti koko Itä-Suomessa 32 %
- Kyselyllä on kartoitettu
 - Koulumatkalla käytettyä kulkutapaa (todellisia matkoja)
 - Koulumatkan koettua turvallisuutta
 - Pyöräilykypärän ja heijastimen käyttöä

Koulumatkojen kulkutapajakauma vuosina 2014, 2017, 2020 ja 2023 – Itä-Suomi

- 3. ja 6.luokkalaisista iso osuus liikkuu kouluun jalan tai pyöräillen
- 9. luokkalaisista 38 % liikkuu kouluun jalan tai pyörällä
- 9. luokkalaisista mopolla tai skootterilla liikkuvien määrä laskussa → siirtymää esim. "muu"-vastaukseen, jossa mukana myös esim. sähköskootteja

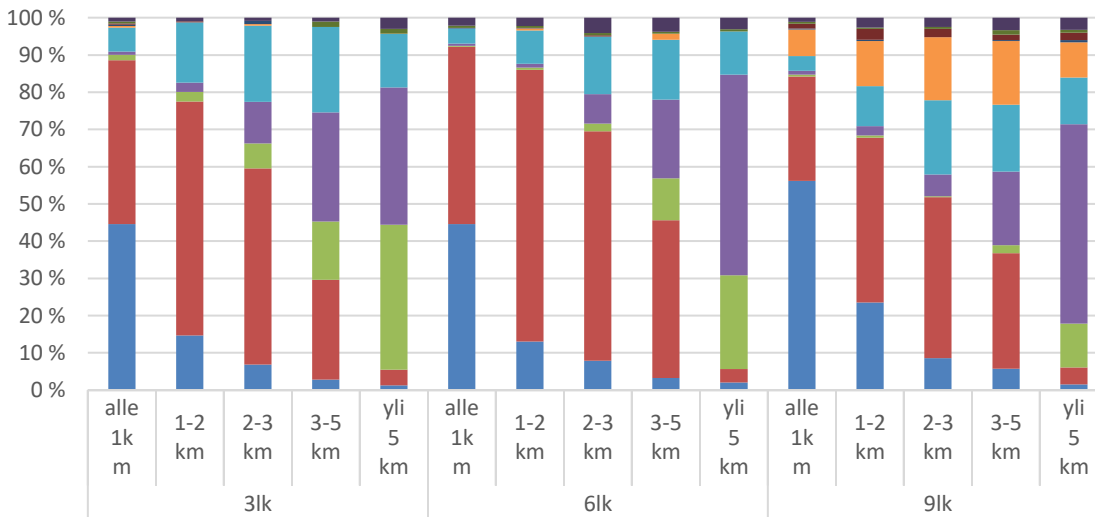
	3 lk			6. lk				9. lk				
	2014	2017	2020	2023	2014	2017	2020	2023	2014	2017	2020	2023
■ Muu *	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	4%	1%	1%	3%	6%
■ Mopoauto	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	0%
■ Mopolla tai skootteri	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	21%	17%	15%	13%
■ Vanhemman tai jonkun muun autokyyti	12%	15%	12%	15%	9%	11%	12%	10%	12%	10%	11%	13%
■ Taksi tai linja-auto	24%	29%	27%	25%	23%	26%	22%	24%	28%	40%	35%	32%
■ Polkupyörä	50%	39%	41%	41%	50%	47%	47%	46%	25%	20%	24%	24%
■ Kävelen tai potkulauta	14%	15%	17%	18%	18%	14%	18%	16%	12%	11%	12%	14%

*Useampia kulkutapoja samalla koulumatkalla (esim. alkumatka kävelen ja loppumatka linja-autolla), traktori, mönkijä

Koulumatkojen kulkutapajakauma eripituisilla koulumatkoilla vuonna 2023

- Kävelen tai potkulaudalla
- Polkupyörällä
- Taksilla
- Linja-autolla
- Vanhemman tai jonkun muun autokyydillä
- Mopolla tai skootterilla
- Mopopautolla
- Mönkijällä
- Traktorilla
- Muuten, miten?

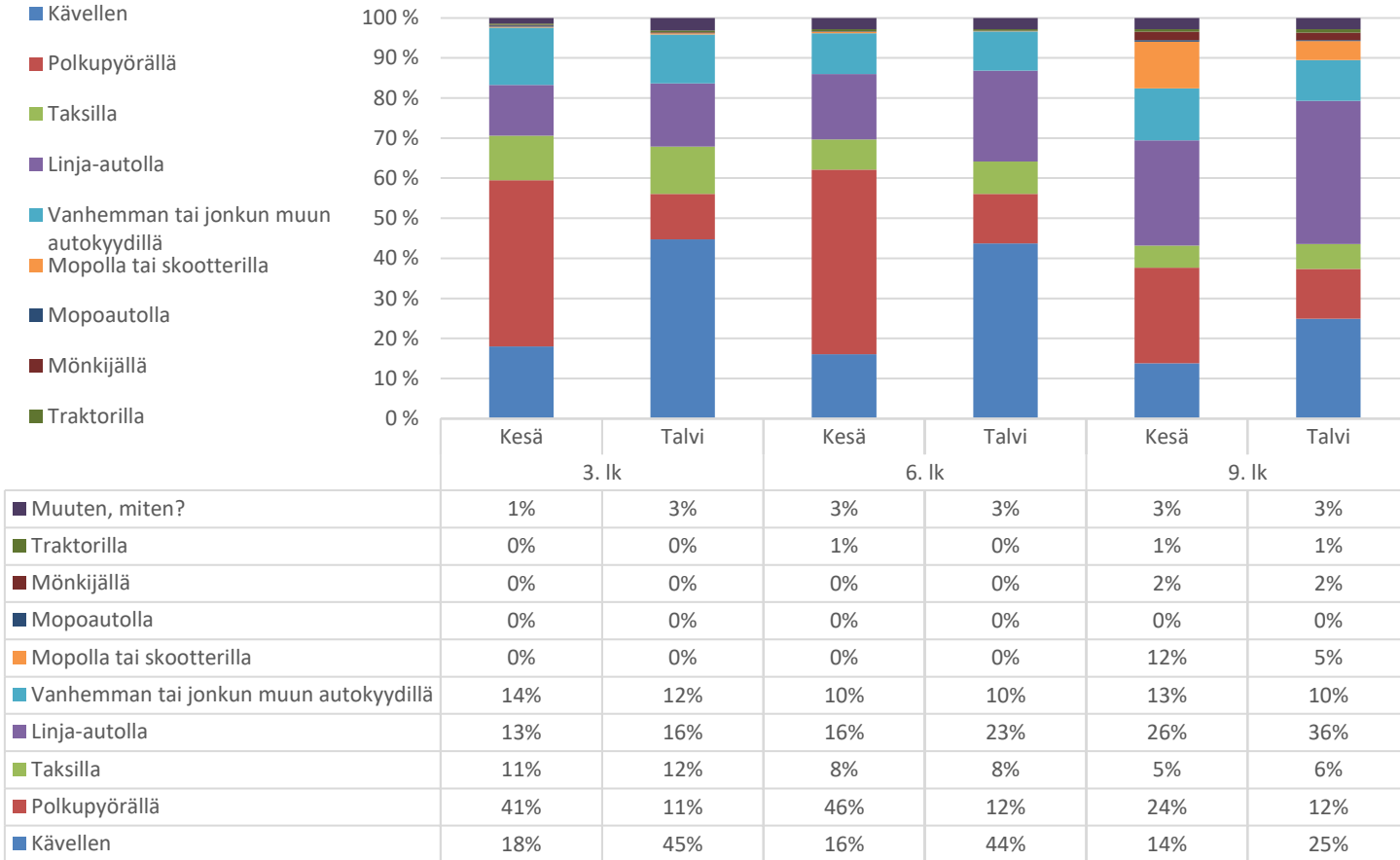

	3k					6k					9k				
	alle 1k m	1-2 km	2-3 km	3-5 km	yli 5 km	alle 1k m	1-2 km	2-3 km	3-5 km	yli 5 km	alle 1k m	1-2 km	2-3 km	3-5 km	yli 5 km
■ Muuten, miten?	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	0%	1%	0%	0%	1%
■ Traktorilla	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
■ Mönkijällä	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	1%
■ Mopopautolla	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
■ Mopolla tai skootterilla	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	2%	4%
■ Vanhemman tai jonkun muun autokyydillä	2%	5%	3%	2%	3%	1%	3%	2%	2%	3%	0%	2%	3%	2%	5%
■ Linja-autolla	0%	1%	2%	3%	7%	0%	0%	1%	2%	12%	0%	0%	1%	3%	22%
■ Taksilla	0%	1%	1%	1%	8%	0%	0%	0%	1%	6%	0%	0%	0%	0%	5%
■ Polkupyörällä	12%	19%	8%	2%	1%	11%	21%	9%	4%	1%	3%	9%	6%	4%	2%
■ Kävelen tai potkulaudalla	12%	4%	1%	0%	0%	10%	4%	1%	0%	0%	7%	5%	1%	1%	1%

- Alle 3 km matkoista jalan tai pyörällä kuljetaan ison osa matkoista 3. ja 6. luokilla → kuitenkin lyhyilläkin matkoilla on myös kyyditsemistä esim. 1-2 km matkoilla
- Pidemmällä matkoilla siirrytään koulukyyditysten piiriin
- 9-luokkalaisilla yli 5 km → siirrytään kulkemaan linja-autolla

Koulumatkojen kulkutapajakauma talvella ja kesällä vuonna 2023 – Itä Suomi

- 3. ja 6.luokkalaiset siirtyvät kulkemaan pyörällä kuljetut matkat talvella jalan tai taksilla/linja-autolla
- 9.luokkalaiset siirtyvät kulkemaan linja-autolla ja suurin siirtymä tapahtuu sekä mopoilla ja skoottereilla kuljetuista matkoista
- Huomioitavaa on, että kyydillä kuljetut matkat pienevät talviaikaan 3. ja 9.luokalaisilla

Mitä hyötyä säännöllisestä seurannasta on ja miten sitä hyödynnetään?

- Aineistoja käydään läpi ja niihin paneudutaan tarkemmin kuntien liikenneturvallisuustyöryhmissä sekä osana Itä-Suomen liikennejärjestelmätyötä
- Aineistoja kannattaa hyödyntää eri tasoilla ja pohtia, miten voitaisiin edistää esim. koulumatkojen kestävien kulutusapojen osuutta, liikenneturvallisuutta sekä lisätä tietoisuutta arkiliikkumisen hyödyistä
 - Millä toimenpiteillä saataisiin aktivoitua kestävillä kulkutavoilla liikkumista koulumatkoilla
 - Mitkä ovat syitä sille, että liikutaan kouluun mm. kyydillä ja mitä asialle olisi tehtävissä
 - Kuinka koulujen lähialueiden liikenneturvallisuus on huomioitu esim. saattoliikenteen näkökulmasta
- Kyselytutkimuksen ja säännöllisen seurannan perusteella voi tarkastella mm. tehtyjen toimenpiteiden ja panostusten vaikutusta tuloksiin pidemmällä aikajänteellä
 - Kouluverkoston muutosten vaikutukset
 - Liikenneturvallisuustoimenpiteet koulujen lähialueilla
 - Saattoliikenteen huomioiminen koulujen lähialueilla
 - Liikkumisen ohjaus ja viestintä
- Lisäksi tulossa on vielä tulokset koulumatkojen koetun turvallisuuden sekä pyöräilykypärän ja heijastimen käytön osalta